Nr: 202.

Piątek.
D. 24. Sierpnia.

KURJER WARSZAWSKI.

Wspomnienia.
Potocki Felix Półkownik. Wojna w Hiszpanji 1809.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Najjaśn: CESARZ i KRÓL, udzielając JWW. *Węglińskiemu* Ministrowi Skarbu, tudzież *Netrebskiemu* Radcy Stanu Dyrektorowi Generalnemu w Kommis: Rząd: Spraw Wew: i Policji, na własne żądanie, uwolnienienie od sprawowanych dotąd przez nich urzędów, raczył najłaskawiej mianować pierwszego Ministrem Stanu, drugiego Radcą Stanu nadzwyczajnym. JW. *Kozmian* dotąd Radca Stanu nadzwyczajny, mianowany Radcą Stanu Dyrektorem Generalnym, w miejsce JW. Netrebskiego.

Słychać iż Ministrem prezydującym w Kommisji Rządowej skarbu, ma bydz mianowany JO. Xiąże Xawery Drucki *Lubecki.*

Kommisja Rządowa spraw wewnętrznych i Policji wezwała Artystów i Rękodzielników krajowych aby pod Adresem JP. *Skórzewskiego* Komisarza fabryk rządowych przysyłali znakomitsze przedmioty zdzieł i płodów przemysłu Krajowego, które będą wystawione publicznie zaczowszy od dnia 1 Września r. b.

Taż Kommisja udzieliła patent swobody na miasto Warszawę JPanu Karólowi *Kurtz*, na wyprowadzać się mającą przez niego z Anglii ostatnisgo wynalazku machinę do mielenia kory.

W czasie ostatniego pożaru na *Tamce*, znajdowała się w pogorzałym domostwie mieszkająca wdowa, a że dotąd iej niema, sądzą iż musiała się spalić, zwłaszcza iż w pogorzelisku znaleziono niektóre kości ludzkię.

Majętność *Jelcza* puszczona do wygrania przez Loterją, iest otaxowaną na 600,152 zł: Ciągnienie tej loterji nastąpi w Kwietniu roku przyszłego.

Instytut Głucho-niemych czyni wiadomo prześwietnej publiczności, aż zdaru opatrzności utrzymując elewów płci obojej tak głuchoniemych, iako i ociemniałych, nie uzuchwala się być natrętnym nikomu. Uprasza przeto przeświętnej publiczności, ażeby zadnego z dzieci tak głuchoniemych iako i ociemniałych żebrzących za elewow Instytutu nie uznawała.

Pocztamt Petersburgski ustanowił z Petersburga do Kowna i napowrót Diliżans czyli karetę poczwórną. Podróżny może odbydź tę podróż bardzo wygodnie, płacąc za 20 funtów rzeczy przy sobie mających zł: 300.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Grecja.

Wybuchneło powstanie na wyspie *Kandji.* Na wyspie Samos powiewa chorągiew powstańców. W Stambule przywrócona spokojność, pracują usilnie na warsztatach okrętowych i w zbrojowni, tudzież leją nowę Armaty. Wiele statków kanonjerskich wypłyneło na morze. Członki dywanu częste miewają narady z posłami dworów Europejskch. Zaraza morowa panuje w Smirnie i na wyspie *Rodus*, wiele ludzi a najwięcej silnych i zdrowych umiera nagle — Osobliwszą iest rzeczą, iż mieszkańcy

wyspy *Chios* żądali od Porty aby im na osadę przysłała 300 Tureckich żołnierzy, Sułtan nietylko 300, ale trzy tysiące im posłał natychmiast, ci przybywszy uwięzili najznakomitszych Obywateli, ztrwożeni mieszkańce wysłali zprożbą, opomoc Admirała Greckiego za co przyrzekli 70,000 piastrów: lecz ten odpowiedział że krew przelewa dla sławy nie dla pieniędzy; żądaliście (rzekł) pomocy Turków, macie ią, odtąd iesteście nieprzyiaciołmi Greków. Romanja prowincja w której leży Stambuł, także zagrożona iest powstaniem. Grecy na wielu wyspach sypią szańce, i zakładają twierdze — Pomiędzy dowódcami Greków iest niejaki *Ulises*, który ztoczył bitwę z Turkami, 5,000 ich położył na placu, między któremi poległ i Basza. Po tem zwycięztwie połączył się Ulises z Wojskiem Tessalskiem. Przybył pod *Laryse* gdzie znalazł mnóstwo trupów Chrześcjańskich, Janczarowie bowiem w okolicach Laryssy prawie wszystkim Grekom odebrali życie, lecz odnieśli zasłużoną karę, bo nawzajem za przybyciem Wojsk Tessalskich wymordowani zostali.

z Londynu.

Dnia 3 Sierpnia Królowa tak czuła się być osłabioną, iż żądała uczynic testament. Puszczono iej krew i włożono do wanny. Dnia 5 miała się lepiej; ale iuż zwątpiła o życiu, i niewierzyła lekarzom ktory ią cieszyć usiłowali, rzekła „ Tylem zniosła nieszczęść, lecz to zapewne będzie ostatniem „

Osoby składające dwór *Napoleona* na wyspie s. Heleny, doznawały w przejeździe do Anglji iak największej uprzejmości. Nawet Krol Angielski płynąc blisko okrętu na ktorym przybyły, posłał kilka osób z swojego orszaku zapytując o zdrowie Pani *Bertrand*. Gdy przybyli do Portu, zawieziono ich pięknemi pojazdami do najlepszej oberży, a wielu oficerow morskich i lądowych tudzież innych znakomitych osob odwiedzają ich ustawicznie — Hrabina Bertrand żąda przez czas iaki zabawic w Anglji, ma ona krewnych w Irlandji, i może rząd niebędzie ią uważać iako cudzoziemkę. Coreczka iej mająca lat 10 posiada iuż wiele talentow, starszy syn Napoleon ma lat 12, a młodszy Henryk 9, obadwa śliczne chłopcy, lecz najpiękniejszy z nich najmłodszy *Artur*, ktory się urodził na wyspie S Heleny — Hrabia *Montholon* ciągle zatrudnia się układaniem papierow które z sobą przywiozł, oraz pisaniem ważnych rzeczy — Pierwszy Minister Angielski oddał Postowi Austrjackiemu Xięciu *Esterhazemu* list ktory przed zgonem pisał Napoleon do Cesarza swojego Teścia, ten list natychmiast odesłano do Wiednia — Obadwa Xiążęta *Esterhazowie* mieli kilka rozmow z Ministrami Angielskiemi; gońce z Wiednia do Londyna i napowrot są prawie codziennie wysyłani— Paradny ubior Węgierski Xięcia Esterhazego tym jest kosztowniejszy że ile razy go wdzieje, utraci co albo z dyamentów albo z pereł ktoremi iest ozdobiony, pod czas koronacji w tłoku oberwało się ich tyle iż Xiąże ma szkody na 12,000 złot: polsk:

z Włoch.

Gazeta Parmeńska taki umieściła artykuł „ Z powodu zgonu *Najjaśniejszego* małżonka naszej monarchini, wezmie ona ciężką żałobę, niemniej wszystkie osoby dworu płci obojej przywdzieją żałobę na trzy klassy podzieloną. “

W Avelino, sąd wojenny sądził sprawę czterech osób u których broń znaleziono. Skazano ich na szubienicę, a dekret wykonanym został w 4 godziny po iego ogłoszeniu— Król Sardyński dotąd nieprzybył do Turynu. Xiąże *Karinjan* iest słaby. Spokojność zdaje się panować w Pijemoncie, śledzenia jednak nieustają, wiele osob wynosi się z kraju — Bandy łotrow powiększają się co raz bardziej.

Z Lizbony Stany ciągle pracują z Królem dla uszczęśliwienia Narodu. Etykieta dworska prawie zupełnie zniesiona, a między innemi dawnemi zwyczajami, zakazano przyklękac na pokojach.

z Listu pisanego z Rzymu do Krakowa.

„ Wzor posągu Włodzimierza Potockiego przez Thorwalsena z gliny zrobiony, iest w stylu wytwornym greckim, piękności nieporównanej. W krótce zrobiony z gipsu, marmurem na ostatek uwieczniony zostanie. Zdumiony Rzym powiada: iż Boskie to Arcydzieło, nie z ręki Thordwalsena, ale od starożytnych przekazane być musi.— Mimo słabości oczu, sławny ten mistrz, iuż i model pomniejszy wielkiego Kopernika, wystawił na widok znawców.“

T: N: W Niedziele daną będzie wielka opera *Westalka*.